

Sprawozdanie z posiedzenia zespołu parlamentarnego do spraw organizacji ochrony zdrowia z dnia 11 kwietnia 2018 r. i dalszych prac

Przedstawiciele OZZP:

Przewodniczący	Sławomir Makowski
Wiceprzewodniczący	Wojciech Anczurowski
Wiceprzewodnicząca	Katarzyna Sarnicka
Sekretarz	Aleksandra Bednarska
Członek OZZP	Elżbieta Magia

Inicjatorem zorganizowania posiedzenia zespołu parlamentarnego do spraw organizacji ochrony zdrowia z ramienia OZZP był wiceprzewodniczący Wojciech Anczurowski, z ramienia parlamentarzystów – poseł Marek Ruciński.

Celem posiedzenia miało być zintensyfikowanie i przyspieszenie prac nad ustawą o zawodzie psychologa. Jednakże przewodnicząca zespołu, posłanka Anna Czech, zmodyfikowała temat posiedzenia ze względu na zakres tematyczny, jakim zajmuje się zespół.

Ostateczny temat brzmiał: **sytuacja społeczno-prawna zawodu psychologa w Polsce, w szczególności:**

- zawód psychologa w systemie ochrony zdrowia;
- rola psychologa w realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego;
- zadania psychologa w różnych specjalnościach ochrony zdrowia i obszarach życia społecznego;
- dyskusja na temat wykorzystania potencjału kadrowego psychologów w systemie ochrony zdrowia.

Posiedzenie odbyło się 11 kwietnia 2018 r. w Sejmie RP.

Przewodniczyła mu posłanka Anna Czech, poza którą udział w posiedzeniu wzięło trzech posłów: Marek Ruciński, Andrzej Sośnierz, Elżbieta Gellert, a także przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia – dyrektor Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego Katarzyna Chmielewska, zastępca dyrektora Departamentu Zdrowia Publicznego w MZ Dariusz Poznański oraz Naczelnik Wydziału Kształcenia w Regulowanych Zawodach Medycznych Edyta Gadomska. Obecni na posiedzeniu byli także przedstawiciele PTP – przewodnicząca Małgorzata Toeplitz-Winiewska oraz wiceprzewodniczący Adam Tarnowski. Konsultantów do spraw psychologii klinicznej reprezentowały konsultant województwa mazowieckiego

Aleksandra Kuhn-Dymecka oraz województwa lubuskiego Izabela Sumińska, a także psychologowie specjaliści psychologii klinicznej.

Wojciech Anczurowski przedstawił ogólną sytuację psychologów w Polsce w kontekście braku funkcjonującej ustawy o zawodzie psychologa, a także odniósł się do psychologów zatrudnionych w służbie zdrowia. Apelował o przeniesienie prac nad ustawą o zawodzie psychologa z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do Ministerstwa Zdrowia, a także o wprowadzenie do wszystkich aktów prawnych dotyczących placówek medycznych zapisu o konieczności zatrudnienia na każdym oddziale psychologa specjalisty psychologii klinicznej.

Małgorzata Toeplitz-Winiewska mówiła o zawodzie psychologa w kontekście zawodów zaufania publicznego i problemach ze ścieżkami kształcenia psychologów uwarunkowanych brakiem aktywnej ustawy i stosownych rozporządzeń – także w kontekście zagrożenia dla pacjentów.

Izabela Sumińska zwróciła uwagę na niewielką liczbę psychologów specjalistów psychologii klinicznej w części kraju – w województwie lubuskim w publicznej ochronie zdrowia jest ich szesnastu, duże zapotrzebowanie na nieodpłatną pomoc psychologiczną i jednocześnie ograniczenia w dostępie do usług psychologicznych choćby poprzez konieczność skierowania od lekarza psychiatry. Wnosiła o zniesienie obligatoryjnych skierowań do psychologa.

Aleksandra Bednarska w imieniu OZZP zwróciła się do posłów o wsparcie dążeń do realnego oszacowania, jakie kadry psychologiczne ma ochrona zdrowia – z uwzględnieniem ścieżek kształcenia podyplomowego psychologów odmiennego niż u lekarzy (podział przedstawiony w piśmie do MZ z 23 marca). Wskazała, że obecnie przyjęty podział w ochronie zdrowia na psychologów ze specjalizacją z zakresu psychologii klinicznej i psychologów bez specjalizacji jest znacznym uproszczeniem i wprowadza błędne myślenie, że druga grupa jest jednolita i skupia psychologów bez podyplomowego wykształcenia. Zebrane dane powinny być podstawą do regulacji systemowych dotyczących psychologów – obecnie różne decyzje dotyczące rozwiązań legislacyjnych podejmowane są ad hoc. Dopiero zebranie a następnie analiza danych statystycznych umożliwi oszacowanie tego, z jakim wykształceniem psychologowie sprawdzają się na jakich oddziałach, jakie są rzeczywiste zasoby kadrowe i jak wobec tego formułować wymogi NFZ, a także regulować płace tej grupy zawodowej.

Dyrektor Katarzyna Chmielewska podała informacje o liczbie psychologów zatrudnionych aktualnie w służbie zdrowia, w tym liczbie psychologów ze specjalizacją kliniczną. Zaznaczyła, że MZ nie dysponuje szczegółowymi danymi, o które postuluje OZZP. Wskazała na prace zmierzające do zwiększenia dostępności do ścieżki z zakresu psychologii klinicznej. Zwróciła się do przedstawicieli OZZP o rozpowszechnianie wśród środowiska psychologów zatrudnionych w ochronie zdrowia informacji o możliwości zdobycia tytułu specjalisty w zakresie psychologii klinicznej na drodze eksternistycznej – zgodnie z ustawą o uzyskiwaniu tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia.

Jednocześnie dyrektor Chmielewska jednoznacznie wyraziła stanowisko o nieprzejęciu przez MZ prac nad ustawą o zawodzie psychologa, ze względu na fakt, że nie jest to zawód medyczny.

Dariusz Poznański mówił szczegółowo o projekcie centrów zdrowia psychicznego i innych projektach MZ, w których uwzględniani są psychologowie ze specjalizacją kliniczną.

Parlamentarzyści odnieśli się zarówno do postulatu obligatoryjnego zatrudniania psychologów specjalistów psychologii klinicznej, jak i do inicjatywy zbierania danych przedstawionej przez OZZP:

- położono akcent na to, że konieczne jest zebranie informacji o liczbie psychologów specjalistów psychologii klinicznej w ochronie zdrowie a nie o etatach (danymi o liczbie etatów dysponowała przedstawicielka MZ);
- istotna jest informacja, ile placówek w kraju nie ma wśród psychologów zatrudnionych na oddziałach specjalistów psychologii klinicznej oraz informacja, z jakim wykształceniem psychologowie na nich pracują;
- powyższe informacje są niezbędne od wdrożenia w życie postulowanego obligatoryjnego zatrudniania w ochronie zdrowia psychologów specjalistów psychologii klinicznej;
- wprowadzenie tych zapisów przy niewystarczającej kadrze skutkowałoby patologicznym windowaniem plac wąskiej grupy osób;
- wspomniano o konieczności wprowadzenia okresu przejściowego, w czasie którego wszyscy zatrudnieni w szpitalach psychologowie, jeśli będą chcieli, będą mogli zdobyć tytuł specjalisty w zakresie psychologii klinicznej;
- przewodnicząca Anna Czech poprosiła o przedstawienie koncepcji zbierania danych o kadrze psychologicznej pracującej w ochronie zdrowia na piśmie w celu przedstawienia odpowiednich rekomendacji w Ministerstwie Zdrowia.

Katarzyna Sarnicka zwróciła uwagę na zamieszanie terminologiczne w rozporządzeniach, niebezpieczne z punktu widzenia świadczonych usług. Między innymi w rozporządzeniu o koszyku świadczeń gwarantowanych wymiennie stosowane są terminy psycholog i psychoterapeuta – bez akcentu, że nie każdy psychoterapeuta jest psychologiem, w związku z czym nie może np. posługiwać się wystandaryzowanymi narzędziami psychologicznymi niezbędnymi niekiedy do diagnozy. Zaakcentowała też niepokojące pominięcie psychologów w projekcie centrów zdrowia psychicznego.

Sławomir Makowski zwrócił się o powołanie zespołu do prac nad ustawą o zawodzie psychologa i kolejne posiedzenia poświęcone sytuacji psychologów w Polsce.

Późniejsze kroki:

- przesłanie do prezydium zespołu pisma skierowanego do ministra zdrowia w sprawie zbierania danych oraz prośby o kolejne zebranie zespołu w celu wyciągnięcia wniosków z zebranych danych - obecnie oczekujemy na odpowiedź zespołu;

- stały kontakt z MZ w sprawie zbierania danych, wysłanie ponownego pisma do MZ o przyspieszenie prac;
- wysłanie pism do konsultant krajowej w dziedzinie psychologii klinicznej: w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania tytułu specjalisty w zakresie psychologii klinicznej na drodze eksternistycznej oraz w sprawie liczby nowych miejsc specjalizacyjnych w 2018 r. i latach kolejnych z podaniem czasu naborów w poszczególnych województwach.

Zadanie:

Wytypowanie w oddziałach osób, które mogłyby – jeśli będzie na to zgoda ministra – monitorować zbieranie danych w poszczególnych województwach – w losowo wybranych jednostkach sprawdzać wiarygodność danych poprzez weryfikację ich u psychologów pracujących na poszczególnych oddziałach.

Sekretarz

Aleksandra Bednarska

Do wiadomości:

Pismo do Ministra Zdrowia z 23 marca 2018 r.